

Týden 3: Na návštěvě v ZOO (U21/2). Medical Czech: Pulmonology (<http://mluvtecesky.net/en/courses/medical2/5/1>). Grammar: The nominative plural (Mi) + revision of Nom pl Mi, F, N.

Otázky

Moje koleno...

Ne dneska... nemůžu mít zranění. Jedu pryč. Jedu na **čundr**.

Čundr: můžete jet sám/sama, nebo s kamarády...

Já chci nějaký mňam mňam...

Spil jste = did get drunk heavily?

Spal jste = did you sleep?

Včera: divný den (weird day)

- Hořelo pod autem.
- Hořelo u mojí kamarádky.
- Policie střílela v mateřské školce...
- Voják se omylem zastřelil při tréninku...

Jaké zvíře budete prezentovat?

králík: rabbit; na vesnici to je jídlo... ve městě je to luxusní jídlo, protože je dietní → ledvinový pás

kočka je králík chudých

Moje zvíře má dlouhý nos, barva je šedá, je silný a velký – **SLON**

Moje zvíře má dlouhý krk, neumí létat, nejí maso, barvu má žlutou a hnědou: husa, labuť (swan) – **ŽIRAFÁ**

Moje zvíře je malé a vidíte je všude (everywhere), barvu má černou; – pes? Ne. Kočka? Ne. Měří jeden centimetr. Umí létat? Někdo umí, někdo neumí... **MRAVENEK** (ant); královna létá...

Moje zvíře má čtyři **nohy**, žije v Africe, vypadá jako **kůň (horse)**, ale nedá se na něm jezdit; je bílé a černé – **ZEBRA**

Žije v Africe taky, **ALE TAKY V INDII**. Velmi velký a velmi těžký. Oblíbená potrava (jídlo) jsou rostliny (plants); žijí se svou rodinou a mám velké uši a dlouhý nos a moje kůže je šedá... **SLON**

Moje zvíře má 4 končetiny, **barvu** má hnědou, jí lososa, je velmi velký... – **medvěd**

Moje zvíře nemá končetiny, je dlouhý asi jeden metr a barva je obvykle černá, je **jedovatý** (jed = poison/venom) – **HAD (SNAKE), kobra**

Zvířata v medicíně a v životě

- Mám husí kůži
- Mám raka = mám rakovinu
- V nemocnici je **bažant (pheasant)**. Když pacient nemůže chodit na záchod, má pod postelí bažanta.
- Mám **opici** (monkey) = I am drunk; opít se = get drunk
- Mám **kočku**... mám kocovinu (hangover)
- Mám vlka.
  - Mám koně
  - Mám hlad jako vlk.
- Jana je kočka. = she is hot/sexy
- Jana je kráva (cow) = stupid bitch
- Jana je husa. Stupid, naive, but I like her...
- Petr je býk. = je moc silný (trochu hloupý)
  - Kráva má manžela, to je býk.
  - Vůl = býk bez varlat
- Petr je vůl = je idiot
  - Vole!
- Petr je prase (pig): je špinavý, amorální
- Steak **jako prase/Brno**, hlad jako prase, test jako prase, burger jako prase
  - Magnifying
  - Velký jako prase
  - Drahý jako prase
- Petr je pes. = je věrný = loajální
- Můj učitel je pes... = strčit
- Kozy (goats)
  - Co víte o koze?
  - **Smrdí** jako prase... stinks like hell
  - Mají mléko
  - Prsa: velká prsa

1 Doplňte jedno slovo

1. Jaké máte problémy? – Špatně se mi **DÝCHÁ**.
2. Bolí vás na hrudi, když se zhluboka **NADECHNETE**? — Ano, občas.
Nadechněte se!
3. Máte **KAŠEL**? — Kašlu jenom ráno.
4. Když kašlete, bolí vás na **HRUDI/HRUDNÍKU/PRSOU**? — Ano, cítím silnou bolest tady za hrudní kostí.
5. Jaký máte kašel? Suchý, **DŘÁŽDIVÝ // VLHKÝ**, nebo vykašláváte? — Nejdřív byl suchý, asi 2 dny. Teď už vykašlávám.
6. Minulý rok jsem měl zápal **PLIC**.
7. Co vykašláváte? Hlen, nebo **KREV**?

2 Jaké instrukce dává lékař pacientovi, když vyšetřuje plíce?

1. **SEDNĚTE SI / POSAĎTE SE**
2. **SUNDEJTE SI TRIČKO / KOŠILI /...**
3. **SVLÉKNĚTE SE DO PŮL TĚLA**
4. **NADECHNĚTE SE! = NÁDECH**
5. **TEĎ ZADRŽTE DECH = MŮŽETE ZADRŽET DECH!**
6. **NEDÝCHEJTE**
7. **VYDECHNĚTE = MŮŽETE VYDECHNOUT**
8. **MŮŽETE ZHLUBOKA DÝCHAT = DÝCHEJTE ZHLUBOKA**
9. **ZAPOMEŇTE NA TO! = FORGET IT**

Dýchat → **n**adechnout / **v**ydechnout

Zdechnout = to die

3 Poslouchejte. Je to pravda?

<http://mluvtecesky.net/en/courses/medical2/5/5>

1. Pacientka má suchý kašel.
2. Pacientka vykašlává zelený hlen.
3. Pacientka vykašlává krev.
4. Pacientka nemá alergie.
5. Pacientka má zápal plic.
6. Pacientka bude v nemocnici dva týdny.

4 Poslouchejte a odpovídejte

<http://mluvtecesky.net/en/courses/medical2/5/6>

1. Jak dlouho má pacient kašel?
2. Jak zkoušel kašel léčit?
3. Jaké má další potíže?
4. Jaká je jeho bolest?
5. Jaké má další příznaky?
6. Co pacient nesmí dělat?

5 Napište otázky lékaře

1. **JAK DLOUHO MÁTE PROBLÉMY?** — Mám problémy asi dva týdny.
2. **CO JE HORŠÍ – VYDECHNOUT NEBO NADECHNOUT SE?** — Vydechnout je horší.
3. **JAK SE DÝCHÁ – V KLIDU A PŘI NÁMAZE?** — **Těžce** dýchám, když fyzicky pracuju.
TĚŽKÝ: hard, difficult // heavy;
4. **MUSÍTE SI SEDNOUT / SEDĚT V NOCI = PŘI SPANÍ // MŮŽETE SPÁT BEZ POLŠTÁŘŮ // SPÍTE DOBŘE?** — **Ne**, musím mít několik polštářů.
5. **BUDÍ VÁS TO / DUŠNOST (V NOCI)??** — Ano, budím se 3× za noc a nemůžu dýchat.
6. **CO VÁM POMÁHÁ (S TÍM: WITH THIS)?** — Musím se postavit a chodit po pokoji.

6 Jak se řekne česky? Co to znamená? Jaké jsou příznaky?

1. Laryngitida: zánět hrtanu
2. Bronchitida: zánět průdušek
3. Sinusitida: zánět dutin
4. Tracheitida: zánět průdušnice
5. Pneumonie: zápal plic
6. Dyspnoe: dušnost
7. CHOPN: chronická obstrukční plicní nemoc
8. TBC: tuberkulóza

7 Kazuistika: dělejte otázky

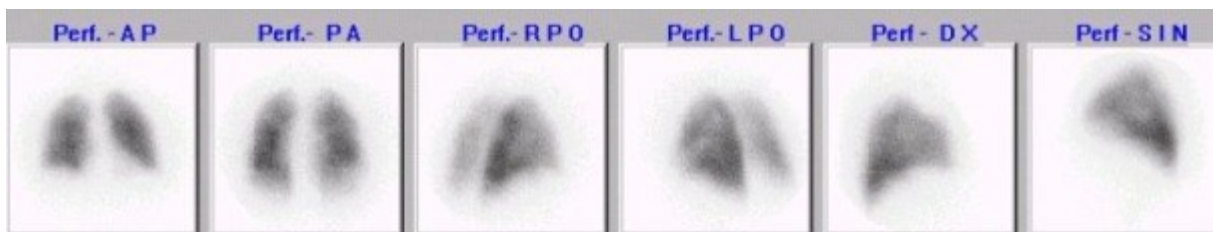
47 letý muž s touto anamnézou:

RA: otec po operaci srdce (CABG) v 65 letech **PA:** automechanik **FA:** bez chronické medikace, občas Helicid **OA:** bez interní anamnézy, občas pyrosa, dle anamn. vyšší hodnoty krevních lipidů, statiny neužívá.

NO: Pacient, doposud bez kardiální anamnézy, snad s HLP, měl tři dny bolesti na hrudníku (bez propagace, tlakového charakteru), postupně progredující, provázené dyspnoí. Při přijetí na interní kliniku bez bolestí.

Obj. při přijetí: hmotnost 85 kg, výška 178cm, bez klidové dušnosti, náplň krčních žil nezvýšena, karotidy pulsují symetricky bez šelestu. Srdce: AS pravidelná, TK 130/85, TF 85/min, ozvy ohraničené, bez šelestů, plíce: dýchání - poklep plný jasný, poslechově bilat. sklípkové, bez vedlejších patolog. fenoménů, HKK: normální nález, DKK: bez otoků a bez známek zánětu, bilat. varixy, lýtka volná, pulzace v periferii bilat. hmatné, bez trofických změn.

Vyšetření: *Kontrolní ventilační scintigrafie plic*

Závěr

47 letý pacient byl přijat na interní kliniku pro bolesti na hrudi tlakového charakteru, dušnost. Při antikoagulační léčbě ústup dušnosti, pacient během hospitalizace již bez bolestí na hrudi, či jiných potíží. Nastaven na antikoagulační léčbu warfarinem. Při kontrolním scintigrafickém vyšetření zjišťujeme téměř úplnou normalizaci regionálních perfuzních poruch v obou plicích.

Nominative plural

Nor → Norové (neutral) // Noři (f***ing Norwegians)

Rus → Rusové (neutral) // Rusi (f** Russians) // Rusáci (f*** occupants from Russia)

Němec → Němci / Skopčáci

Slovák → Slováci / **Čoboli**

Polák → Poláci / Pšonci

8| Odpovídejte na otázky. Používejte plurál.

1. Kdo pracuje v nemocnici? — **LÉKAŘI, DOKTOŘI, BRATŘI**
2. Kdo pracuje ve škole/na univerzitě? — **UČITELÉ, PROFESOŘI, SEKRETÁŘI**
3. Kdo sportuje každý den? — **SPORTOVCI, -ISTA – FOTBALISTI, ŘIDIČI FORMULE 1, BASKETBALISTI, VOLEJBALISTI, GOLFISTI, TENISTI, PINGPONGISTI = STOLNÍ TENISTI, HOKEJISTI, ...**
4. Kdo profesionálně zpívá? — **ZPĚVÁK → ZPĚVÁCI**
5. Kdo hraje profesionálně hokej? — **HOKEJISTI**
6. Kdo studuje na univerzitě? — **STUDENTI**
7. Kdo pracuje v kadeřnictví? — kadeřník → **KADEŘNÍCI**
8. Kdo vaří obědy v restauraci? — **ČÍŠNÍK → ČÍŠNÍCI**
9. Kdo opravuje auta? — **AUTOMECHANIK → AUTOMECHANICI**
10. Kdo hledá kriminálníky? — **POLICISTI**
11. Kdo dělá politiku? — **POLITIK → POLITICI**
12. Kdo programuje? — **PROGRAMÁTOR → PROGRAMÁTOŘI**

9| Odpovídejte na otázku: „Kdo (hlavně) bydlí...“

1. ... v České republice? — **ČECH → ČEŠI; SLOVÁCI; UKRAJINCI, VIETNAMCI, RUSOVÉ, NĚMCI**
2. ... v Německu? — **NĚMCI**
3. ... v Portugalsku? — **PORTUGALCI**
4. ... v Norsku? — **NOROVÉ**
5. ... v Izraeli? — **IZRAELCI**
6. ... ve Španělsku? — **ŠPANĚLÉ**
7. ... ve Velké Británii? — **ANGLIČANI**
8. ... na Slovensku? — **SLOVÁCI**
9. ... v Rusku? — **RUSOVÉ**
10. ... v USA? — **AMERIČANI**

10 | KDO JE TO? Vyberte nejlepší odpověď a dělejte plurál

učitel — taxikář — důchodce — právník — abstinent — úředník — pes — vegan

1. Často sportují v parku, běhají nebo chodí pěšky. Někteří z nich můžou skákat (*jump*). Dobře rozumí, ale nemluví. Většinou jí doma. Mají rádi maso, ale nemají problém ani se zeleninou.

Kdo je to? — Jsou to _____

2. Nejí maso, ani nic, co je ze zvířat (třeba mléko nebo sýr). První informace, kterou vám často řeknou, je to, že jsou _____.

3. Většinou sedí doma. Když mluví, mluví pomalu. Někdy špatně chodí. Často si stěžují na mladší lidi. Rádi jedou na druhý konec města, když je tam akce na máslo.

Kdo je to? — Jsou to _____

4. Říkají, že pití je zlo. Někteří mají dlouhou a neveselou historii s pitím. Jsou to _____.

5. V práci celou dobu sedí. Někteří z nich kouří. V práci cestují. Většina z nich si myslí, že umí řídit auto a počítat, ale není to pravda. Kdo je to? — Jsou to _____

6. Pracují v kanceláři na počítači. Celý den sedí a pijou kávu nebo čaj. Často mají problémy s nadváhou, s bolestí zad nebo s intelektem. Pomáhají lidem s problémy, které by bez nich neexistovaly. — Jsou to _____

7. Mají dobrá auta a kvalitní obleky (*suits*). Normální člověk si myslí, že nikdy nepracují, jenom mluví a u toho pijou kávu nebo alkohol. Někteří z nich chodí do drahých barů a pijou kvalitní alkohol, protože mají v práci stres. Kdo je to? — Jsou to _____

8. Pracují s mladými lidmi. Jejich práce je často stresující. Někteří z nich kvůli tomu mají různá psychosomatická onemocnění. Někteří z nich pijou alkohol, ale dělají, že nemají problém. Někteří z nich chodí rádi do práce, ale většina to nesnáší. Kdo je to? — Jsou to _____

11 | Diskutujte

- Kdo hraje nejlepší fotbal?
- Kdo vaří nejlepší jídlo?
- Kdo dělá nejlepší auta?
- Kdo má největší problémy s obezitou?
- Kdo dělá nejlepší pivo?
- Kdo má nejsilnější armádu?